

Proces

polarizá-

cie súdov na

harabinovcov

a tých druhých po-

stavil proti sebe sud-

cov s diametrálne odliš-

ným vnímaním spôsobu

fungovania justície a život-

ných hodnôt. Rozhodujúcim roz-

dielom bol fakt, že harabinovci boli

nositeľmi moci v justícii a mali svojim

podporovateľom čo ponúknuť. Podporiť

oponentov znamenalo neisté postavenie na

súde, riziko šikanovania a hrozbu účelového

disciplinárneho stíhania až po vyzlečenie z ta-

lára. O to vzácnejšie bolo, že na jeseň v roku 2009

našlo 15 sudcov odvahu napísať otvorený list všetkým

ústavným činiteľom o tom čo sa v justícii pod vedením

Harabina deje. Následne vzniklo vyhlásenie pod názvom

„5 viet“, o atmosfére strachu a potláčaní slobodnej diskusie

o justícii, ktorú už podpísalo vyše 100 sudcov. Reakciou však bolo,

že signatári tohto vyhlásenia boli dehonestovaní ako „lenivci v ta-

lároch, ktorí politikárčia“ nielen zo strany najvyšších vládnych pred-

stavitel'ov, ale aj súdnej rady, a tak silnejší odpor sudcov bol eliminovaný.

Jadro sudcovského odporu sa napriek tomu dokázalo sformovať do nezá-

vislej iniciatívy a neskôr združenia pod názvom Sudcovia „Za otvorenú justí-

ciu“ (ZOJ). Na dlhé roky sa stalo jedinou inou názorovou alternatívou v súdnictve,

s významným mienkotvorným vplyvom na verejné médiá. Poskytlo okrem iného aj

verejnú podporu účelovo postihovaným sudcom a vypracovalo podrobnú analýzu ich

disciplinárnych konaní. Bola som od začiatku súčasťou ZOJ a verili sme, že po tom všet-

kom čo sa v justícii v tejto dobe udialo, sa nám postupne podarí rozšíriť členskú základňu

o sudcov, ktorým boli síce naše názory aj aktivity blízke, ale mali obavu nás verejne podporo-

vať. Nestalo sa tak. Naopak, kľúčové mocenské pozície si aj s výraznou podporou sudcov v justícii

udržali tí, ktorí boli Harabinovi najbližšie. Zdieľali jeho názory, realizovali jeho zámery a profito-

vali z jeho pozície. Zostali im naďalej otvorené dvere pre kariérne postupy a spravovanie justície. Ha-

rabinovi oponenti, ktorým sa aspoň podarilo dostať do súdnej rady, tvorili vždy tak výraznú menšinu, že

okrem možnosti vyjadriť svoje názory takmer nič nedokázali presadiť. Na otázku PREČO to takto dopadlo

si neviem doteraz odpovedať. Zostalo len poznanie, že najväčším nepriateľom sudcov sú sudcovia samotní...¹

slovenské cesty k spravodlivosti

dokumentárny film Zuzany Piussi